

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Departament Społeczeństwa Obywatelskiego

Zastępca Dyrektora

Łukasz Marcisz

DOB.NK.6621.2.2023

Warszawa, 28 czerwca 2023 r.

Fundacja Lekarze Lekarzom

ul. Jana Sobieskiego 110

00-764 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2, w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 571)¹, przeprowadzono kontrolę planową w **Fundacji Lekarze Lekarzom**² w Warszawie.

Kontrolę zrealizował zespół kontrolujący³ w składzie przedstawionym w protokole kontroli⁴, na podstawie upoważnień wydanych przez Pana Łukasza Marcisza, Zastępcę Dyrektora w Departamencie Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Przedmiotem kontroli były zagadnienia z zakresu: „Prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego”.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w protokole kontroli, który doręczono Fundacji 30 maja 2023 r. Protokół został podpisany przez Pana [imię i nazwisko] – Prezes Zarządu Fundacji i dostarczony do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

---

¹ Zwana dalej „ustawą” lub „udpp”.

² Zwane dalej „Fundacją”.

³ [imię i nazwisko] – główny specjalista,

[imię i nazwisko] – ekspertka w Wydziale Procedur Kontrolnych

oraz [imię i nazwisko] – radca.

⁴ Protokół nr DOB.NK.6621.2.2023 z 7 czerwca 2023 r.

19 czerwca 2023 r. Fundacja nie wniosła zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Działalność Fundacji w zakresie objętym kontrolą **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień – kategoria 1 – działanie zgodnie z przepisami prawa.**

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli, powzięte na podstawie weryfikacji dokumentacji merytorycznej i finansowej przedłożonej kontrolującym przez Fundację oraz na podstawie wyjaśnień udzielanych przez Prezesa Fundacji.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych ustalono:

1. Działalność nieodpłatna pożytku publicznego

Na podstawie dokumentów przedstawionych przez Fundację w trakcie kontroli, zespół kontrolujący stwierdził, że prowadzi ona nieodpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy⁵, co szerzej opisano w pkt. 1.4 protokołu pokontrolnego.

2. Działalność odpłatna pożytku publicznego

Mając na uwadze ustalenia przedstawione w pkt 1.2 protokołu kontroli stwierdzono, że Fundacja, w okresie kontrolowanym, nie prowadziła odpłatnej działalności pożytku publicznego, której definicja została określona w art. 8 ust. 1 ustawy⁶.

3. Rachunkowe wyodrębnienie odpłatnej działalności pożytku publicznego

W wyniku kontroli stwierdzono, że Fundacja, w okresie kontrolowanym nie prowadziła odpłatnej działalności pożytku publicznego, której definicja została określona w art. 8 ust. 1 ustawy.

---

⁵ „Działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które nie pobierają one wynagrodzenia”.

⁶ „Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest: 1) działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, za które pobierają one wynagrodzenie, 2) sprzedaż wytworzonych towarów lub świadczenie usług w zakresie: a) rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558) lub b) integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218) oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085) 3) sprzedaż przedmiotów darowizny”.

4. Spełnianie wymogów organizacji pożytku publicznego

Kontrolujący stwierdzili, że Fundacja będąca organizacją pożytku publicznego, spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy⁷. W toku czynności kontrolnych ustalono również, że Fundacja posiada statutowy kolegialny organ kontroli, którego funkcję pełni Rada Fundacji, a członkowie tej Rady spełniają kryteria określone w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy⁸. Kontrolujący stwierdzili również, że członkowie Zarządu Fundacji spełniają kryteria określone w art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy⁹.

5. Zamieszczanie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego¹⁰ oraz na stronie internetowej Fundacji

a. Zamieszczanie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej NIW-CRSO

W wyniku kontroli stwierdzono, że Fundacja nie naruszyła postanowień art. 23 ust. 6 ustawy¹¹, co opisano w pkt 2.4 protokołu kontroli.

b. Zamieszczanie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie internetowej organizacji

---

⁷ „Organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: 1) prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa”.

⁸ „Organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: 4) ma statutowy kolegialny organ kontroli lub nadzoru, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, przy czym członkowie organu kontroli lub nadzoru: a) nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej, b) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, c) mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w takim organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni”.

⁹ „Organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: 5) członkowie organu zarządzającego nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe”.

¹⁰ Zwanego dalej „NIW-CRSO”.

¹¹ „Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej”.

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 23 ust. 2a ustawy¹², co opisano w pkt 2.3 protokołu kontroli.

7. Prawidłowość gromadzenia, wydatkowania i ewidencjonowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych¹³

a. Środki z 1% pdof

Środki pochodzące z 1% pdof były przekazywane na rachunek bankowy nr [REDACTED]. Zgodnie z ewidencją księgową za rok 2021 – Zestawienia zapisów kont, konto księgowe 420 – Usługi obce, 490 – Koszty działalności statutowej, 761 – Pozostałe koszty operacyjne oraz sprawozdaniem finansowym Fundacja otrzymała 203 077,38 zł przychodu z 1%.

b. Wydatkowanie środków z 1% pdof

W wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono naruszenia art. 27 ust. 2 ustawy¹⁴, co opisano w pkt 3.1 protokołu kontroli.

c. Wyodrębnienie w ewidencji księgowej środków z 1% pdof

Na podstawie dokumentacji przedłożonej w trakcie czynności kontrolnych, ZK stwierdza, że podmiot kontrolowany wyodrębnił środki pochodzące z 1% pdof w ewidencji księgowej jedynie na koncie 710-03 Wpłaty 1 % Urzędy Skarbowe. Brak jest natomiast wyodrębnionych kont w ewidencji księgowej, które dotyczyłyby wydatków ponoszonych ze środków 1%.

Uchybienie kluczowe:

Naruszenie art. 27 ust. 2c Udpp. – brak wyodrębnionych w ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% pdof na kontach zespołu 4.

Ustalenia w tym zakresie opisano w pkt 3.2 protokołu kontroli.

---

¹² „Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej”.

¹³ Zwanego dalej „pdof”.

¹⁴ „Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego”.

6. Prawidłowość przekazywania środków pochodzących z 1% pdof

Ustalenia kontroli wykazały, że Fundacja nie naruszyła postanowień art. 27aa ustawy¹⁵, co opisano w pkt 3.8 protokołu kontroli.

7. Obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.)¹⁶

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

Uchybienia kluczowe:

Naruszenie art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 Uor.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 Uor, dowód księgowy powinien zawierać, co najmniej:

- „1) określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego;
- 2) określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej;
- 3) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych;
- 4) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu;
- 5) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów;
- 6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania”.

Ponadto, zgodnie z art. 22 ust 1 Uor, „dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające, co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych”.

ZK stwierdził, że zweryfikowany dokument księgowy nie zawiera informacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 Uor. Dodatkowe elementy naniesione odręcznie na dokumentację księgową, co do zasady, obejmują wyłącznie pieczętkę imienną

---

¹⁵ „Organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie”.

¹⁶ Zwanej dalej „uor”.

osoby akceptującej dany dowód księgowy i krótki opis przedmiotu tego dowodu: „Covid – zakup masek ochronnych”.

Obowiązek sprawdzenia dowodu-księgowego polega na jego weryfikacji pod kątem:

- 1) formalno-rachunkowym, polegającym na stwierdzeniu formalnej prawidłowości dokumentu (dane określone w art. 21 ust. 1 Uor), oraz
- 2) merytorycznym, dotyczącym prawidłowości samej operacji gospodarczej, której dowód dotyczy (np. zgodność kwoty dokumentu z postanowieniami umowy).

Sprawdzenie dowodów księgowych w ww. zakresie to element kontroli wewnętrznej, która powinna być wykonywana w sposób bieżący, w celu niezwłocznej eliminacji błędów lub nieprawidłowości.

Obowiązek dekretacji dowodu księgowego polega z kolei na wskazaniu miesiąca oraz opisanu sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych i potwierdzeniu prawidłowości tych danych podpisaniem przez osoby odpowiedzialne.

Opis sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych powinien zawierać datę księgowania, konta, na jakich zapis będzie dokonany, stron „Winien” i „Ma”, a także wartość operacji gospodarczej.

Fundacja nie przekazała też dekretów dowodów księgowych sporządzonych w formie elektronicznej, przy wykorzystaniu z systemu komputerowego do prowadzenia ewidencji księgowej.

Powyższe oznacza, że Fundacja naruszyła art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 Uor.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia, które opisano w protokole kontroli w części II:

1. Naruszenie art. 10 ust. 1 Udp – brak rachunkowego wyodrębnienia prowadzonych form działalności (nieodpłatnej i odpłatnej) w stopniu, który umożliwia określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności.
2. Naruszenie art. 21 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 Uor – brak na zweryfikowanym dokumencie księgowym informacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 oraz art. 22 ust. 1 Uor. Jedynym elementem naniesionym odręcznie na dokumencie jest pieczęć imienna osoby akceptującej dany dowód księgowy i krótki opis przedmiotu tego dowodu: „Covid – zakup masek ochronnych”. Brak adnotacji

o sprawdzeniu dowodu księgowego pod kątem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Brak również dekretacji i opisu sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych.

3. Naruszenie art. 27 ust. 2c Udp - brak wyodrębnionych środków pochodzących z 1% pdof w ewidencji księgowej na kontach zespołu 4.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono nieznaczne uchybienia działalności Fundacji, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów ustawy.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych uchybień zaleca się:

1. wyodrębnić formy działalności (nieodpłatną i odpłatną) w ewidencji księgowej w stopniu, który umożliwia określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności;
2. zamieszczać na dokumentach księgowych informacje, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 oraz art. 22 ust. 1 Uor;
3. wyodrębnić na kontach zespołu 4, w ewidencji księgowej środki pochodzące z 1% pdof.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2054) zobowiązuje Fundację do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zatwierdzam

28.06.2023 r.

(data i podpis) **Lukasz Marcisz**

Ministry of Education and Science
Department of Educational Research
National Institute of Educational Research

Warsaw, Poland